

Tilsynspligten følger af, at en statsminister efter ministeransvarlighedsloven straffes, hvis han tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller *efter hans stillings beskaffenhed*.

For så vidt angår *praksis* kan der henvises til, at i rigsretsdømmen i Albertisagen blev det fastslået, at J. C. Christensen havde handlet uforsvarligt (tilsidesat sin tilsynspligt) over for Alberti. Dette skete under henvisning til, at der »navnlig under forhandlingerne på Rigsdagen i foråret 1908 er fremkommet en række oplysninger, der bestemt pegede hen på, at Alberti i sin embedsførelse havde gjort sig skyldig i misbrug og vilkårligheder«. J. C. Christensen blev dog frifundet på grund af undskyldende omstændigheder.

Efter flertallets opfattelse foreligger der ikke i nærværende sag oplysninger af en sådan karakter, at undersøgelsesrettens vurdering må tilsidesættes.

På denne baggrund og henset til undersøgelsesrettens ovenfor citerede bemærkninger finder flertallet, at det ikke kan konstateres, at den tidligere statsminister har overtrådt de forpligtelser, der påhvilede ham som regeringschef med hensyn til at føre tilsyn med de øvrige ministre.

Et *mindretal* (Ivar Hansen (V), Birthe Rønn Hornbech (V), og Inge Dahl-Sørensen (V)) bemærker:

Der findes ingen udtrykkelige regler i dansk lovgivning om statsministerens tilsynspligt.

Dog kan statsministeren efter ministeransvarlighedsloven straffes, såfremt han tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter stillingens beskaffenhed.

Den retlige vurdering af, om tilsynspligten er tilsidesat er – som ministrenes ansvar i øvrigt jf. nedenfor – undergivet Folketingets enekompetence.

Mindretallet finder ikke, at der er fremkommet oplysninger af en sådan karakter, at undersøgelsesrettens vurderinger vedrørende statsministerens tilsynspligt bør tilsidesættes.

På denne baggrund finder mindretallet ikke, at den tidligere statsminister har overtrådt de forpligtelser, der påhvilede ham som regeringschef med hensyn til pligten til at føre tilsyn med de øvrige ministre.

Et *andet mindretal* (Grove (KF), Engell (KF) og Gammelgaard (KF)) henviser til sine samlede bemærkninger vedrørende Poul Schlüter og H. P. Clausen nedenfor under B.

2. Oplysningerne over for Folketinget

Undersøgelsesrettens bemærkninger

Undersøgelsesretten har, jf. beretningen side 2213, fundet, at Poul Schlüter som statsminister har givet Folketinget og Folketingets Retsudvalg ufyldestgørende oplysninger, og at han måtte indse dette.

Undersøgelsesretten har således bl.a. fundet, at visse henvisninger til tidligere oplysninger, som statsministeren gav Folketingets Retsudvalg under samrådet den 14. marts 1989, var misvisende, og at én udtalelse var direkte urigtig, hvis den skulle tages for pålydende (jf. beretningen kapitel VIII, afsnit 11, specielt side 2172).

Undersøgelsesretten bemærker, at der er grund til at understrege, at statsministeren på det tidspunkt, hvor talepapiret til dette samråd blev udarbejdet, havde mindst samme mulighed for at vurdere kvaliteten af disse oplysninger som sine embedsmænd.

Ikke desto mindre har undersøgelsesretten fundet, at det må anses som en fejl fra embedsmændenes side, at statsministerens talepapir blev udformet på den nævnte måde, og at statsministeren ikke blev gjort opmærksom på de retlige problemer, der kunne være forbundet med at give Retsudvalget oplysningerne i den form, der blev valgt, jf. beretningen side 2214.

Undersøgelsesretten har i øvrigt fundet, at statsministeren såvel under samrådet den 14. marts 1989 som under samrådet den 19. maj 1989 udtrykte sig uklart m.h.t. hvad »regeringen« vidste (jf. beretningen kapitel VIII, afsnit 11 og 14, specielt side 2170 og 2189-90).

Endvidere har undersøgelsesretten fundet, at Poul Schlüter må have indset, at en række oplysninger, som han gav under 1. behandlingen den 25. april 1989 af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommissionsdomstol vedrørende administration af udlændingeloven (af Ole Espersen (S) og Ebba Strange (SF) m.fl.) var misvisende eller – for én af oplysningernes vedkommende – var direkte